

ת"פ 27349/12/18 - מדינת ישראל נגד ליאון בגיו, שלמה פשרל, עומרי חיון - לא בעניינו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 27349-12-18
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אליזבט ברנר אברהם

לפני כב' השופט יובל ליבדרו
המאשימה:
נגד
הנאשמים:

1. ליאון בגיו - בעצמו ע"י ב"כ עו"ד סוזי שלו
2. שלמה פשרל - בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד רועי אטיאס ועינב יתח
3. עומרי חיון - לא בעניינו.

גזר דין

"לאחת הבעיות הכואבות שלנו יש שם, שם פרטי ושם משפחה - זהו צירוף שתי המילים "יהיה בסדר". צירוף המילים האלה, שרבים מאיתנו שומעים בחיי היום-יום של מדינת ישראל, הוא בלתי-נסבל. מאחורי שתי המילים האלה חבוי בדרך-כלל כל מה שלא "בסדר": יהירות ותחושת ביטחון עצמי מופרז, כוח ושררה, שאין להם מקום. ה"יהיה בסדר" מלווה אותנו כבר זמן רב, שנים, והוא סממן לאווירה הגובלת בחוסר אחריות ברבים מתחומי חינוך. ה"יהיה בסדר", אותה טפיחת כתף חברה'מנית, אותה קריצת עין, אותו "סמוך עלי", הוא סממן לחוסר סדר ומשמעת, למקצועיות שאיננה, לבטלנות שישנה. אווירת ה"חפוף" היא, לצערי הרב, נחלת ציבורים רבים בישראל, לאו דווקא בצה"ל. היא אוכלת בנו בכל פה. ואנחנו כבר למדנו בדרך הקשה והכואבת ש"יהיה בסדר" פירושו שהרבה מאוד לא "בסדר".

(מתוך נאומו של ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין ז"ל בטקס סיום מחזור של בית ספר לפיקוד ומטה של צה"ל, 1992).

1. בתיק זה התנהל הליך הוכחות ממושך, אשר בסיומו קבעתי כי נאשם 1 ונאשם 2 (להלן: "הנאשמים") אחראים למותה של המנוחה.

נאשם 1 הורשע בביצוע עבירה של המתה בקלות דעת, עבירה לפי סעיף 301ג' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), ואילו נאשם 2 הורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין.

נאשם 3 זוכה מחמת הספק מעבירה של המתה בקלות דעת, עבירה לפי סעיף 301ג' לחוק העונשין.

2. **ממצאי הכרעת הדין, שאימצה את עיקרי כתב האישום** שהוגש כנגד הנאשמים (פסקה 124 להכרעת הדין), עולה שהנאשמים החליטו עובר ליום 04.08.2017 לארגן מסיבת טבע בשטח בסמוך לגבעות גורל וצומת להבים מבלי שקיבלו רישיונות או היתרים לקיום המסיבה מהרשויות הרלוונטיות (בכללן המועצה

המקומית, משטרת ישראל, כיבוי אש ומד"א) הגם שלנוכח מספר המשתתפים במסיבה והעובדה שבמסיבה נמכר אלכוהול היה צורך בקבלת אותם רישיונות או היתרים. כן נקבע, שהנאשמים לא הזמינו למסיבה צוות רפואי מיומן, מנוסה ובעל אמצעים ולא הזמינו למסיבה שירותי רכב פינוי רפואי (אמבולנס) ועל כן במסיבה לא נכח צוות רפואי מיומן, מנוסה ובעל אמצעים ואף לא היה אמבולנס.

המנוחה, יחד עם חבריה וביניהם ג'מיל, הגיעה למסיבה, לאחר ששתתה אלכוהול, וזמן קצר לאחר שהגיעה למסיבה רכש ג'מיל עבודה ועבורו סם אותו חשבו כסם מסוג "אסיד" ואשר אותו צרכו שניהם.

בסמוך לשעה 06:00, עת רקדה המנוחה באחת מרחבות המסיבה, היא התמוטטה, נפלה, פרכסה ודם החל לצאת מפיה. אנשים שהיו בסביבתה פנו לסייע לה ובחלוף מספר דקות הגיע נאשם 1, לאחר שנקרא למקום בו נפלה המנוחה בטנדר, ולאחריו הגיע נאשם 2. הנאשמים החליטו, גם בעידודו של רז אשורוב (להלן: "אשורוב"), אשר בין היתר נתן את שירותי האבטחה במסיבה, כי לנוכח מצבה של המנוחה שיש לפנותה לקבלת טיפול רפואי (להלן: "הפינוי הראשון"). נאשם 1 ואחרים העלו את המנוחה לארגז הטנדר בסמוך לשעה 06:10 והחלו בפינוי המנוחה כשנאשם 1 נוהג בטנדר, לצדו ישב אשורוב ומאחור בארגז הטנדר לצד המנוחה ישב אדם ממוצא בדואי (להלן: "הבדואי").

עם תחילת הפינוי הראשון רץ אור איילון (להלן: "אור") לכוון הטנדר וצעק שהוא חובש או שהוא פרמדיק ולאחר ששוחח עם נאשם 1 עלה אף הוא לארגז הטנדר, והטנדר יצא ממתחם המסיבה בדרכו לבית החולים "סורוקה" לצורך פינוי המנוחה. במהלך הנסיעה נאשם 1 ראה סימון ממי מנוסעי הטנדר על כך שיש שיפור במצבה של המנוחה. בהמשך, במהלך שיחה בין אור, אשורוב (שהציגו עצמם כבעלי ניסיון בתחום) ונאשם 1, נמסר לנאשם 1 על הטבה במצבה של המנוחה ושניתן לחזור אל מתחם המסיבה עם המנוחה כדי לתת לה לנוח עד שמצבה ישתפר בתוך זמן קצר.

במהלך הפינוי הראשון התקשר נאשם 1 אל נאשם 3, שעבד ככרטיסן במסיבה, ואשר היה סטודנט לרפואת שיניים באותה תקופה ובעל הכשרה כחובש, ושוחח עמו. למצער עד לשיחה טלפונית זו לא שוחח נאשם 3 עם נאשם 1 על התמוטטות המנוחה. עובר לשיחה טלפונית זו נאשם 3 לא אמר לנאשם 1 שהוא חובש וסטודנט לרפואה, נאשם 3 לא ראה את המנוחה, לא בדק את מצבה ולא ידע את הסיבות להתמוטטותה.

בעקבות הדברים שנמסרו לנאשם 1 בשיחה עם אור ואשורוב, וייתכן שאף בעקבות הדברים ששמע מנאשם 3, קיבל נאשם 1 החלטה לעצור את הפינוי ולחזור עם המנוחה אל מתחם המסיבה. לאחר חזרת נאשם 1 אל מתחם המסיבה לקראת השעה 07:00 בבוקר, החנה הוא את הטנדר כשהמנוחה בארגז במקום לא מרוחק מהמקום בו עמד נאשם 3 ומכר כרטיסים בכניסה למסיבה. בחלוף פרק זמן מסוים נאשם 3 הלך אל עבר הטנדר והציע לנאשם 1 להעביר את הטנדר עם המנוחה למקום מוצל ובעקבות דבריו של נאשם 3 העביר נאשם 1 את הטנדר עם המנוחה למקום מוצל. בהמשך נאשם 1 ביקש מנאשם 3 להשגיח על המנוחה וזה השגיח על המנוחה לסירוגין יחד עם אור תוך שמעת לעת חוזר הוא לעמדת הכרטיסים והתחלף עם נאשם 1 שחזר אל הטנדר. נאשם 1 שמר על קשר עם נאשם 3 כשזה שהה ליד המנוחה, ומעת לעת הביא לו מים כדי שיוכל לנקות את פני המנוחה. בשלב מסוים אור הלך לחפש את חברי המנוחה באחת מרחבות הריקודים על מנת לנסות ולדעת איזה סם המנוחה צרכה. בזמן ההמתנה פנה נאשם 3 אל נאשם 1 מספר פעמים ביחס למצבה של המנוחה ולצורך במתן טיפול או פינוי וזה השיב לו שפינוי או עזרה בדרך. בשלב מאוחר של זמן ההמתנה הגיע מבלה בשם יהודה אשר ביקש לעזוב את המסיבה וחיפש אחר נאשם 3 שהיה חברו, ואז נחשף למנוחה והציע שהוא יפנה את המנוחה. אנשים שונים ויכול שביניהם גם נאשמים 1 ו-2 הרתיעו את יהודה

מלפנות את המנוחה. נאשם 3 חשב תחילה לסייע ליהודה בהעברת המנוחה מארגז הטנדר אל רכבו של יהודה ואולם בהמשך משממע את הערות האחרים, מסר ליהודה שאין צורך לפנותה וכי הוזמן פינוי למקום. מהראיות עלה כי אכן נעשה ניסיון לזמן את אחיו של אוסמה אלהוזייל המכונה שריף (להלן: "שריף") שנתן שירותי ניקיון במסיבה, וביניהם את אחיו טאופיק שעובד כנהג אמבולנס על-ידי שריף, לבקשת נאשם 1, כבר בשעות הבוקר המוקדמות בסמוך לאחר התמוטטות המנוחה והפינוי הראשון ואף בהמשך בסמוך לפינוי השני.

זמן קצר לאחר שיהודה עזב את המקום, בסמוך לשעה 10:30 הבחין נאשם 3 בהתדרדרות נוספת במצבה של המנוחה ואז דרש בנחישות מנאשם 1 לפנות את המנוחה ולהזמין אמבולנס. בעקבות דרישת נאשם 3 התרצה נאשם 1 והחליט לפנות את המנוחה ויחד עם נאשם 3 והבדואי יצאו בטנדר לפינוי נוסף של המנוחה.

במהלך הפינוי השני ולבקשת נאשם 3 יצר נאשם 1 קשר עם מד"א, ובמהלך השיחה עם מוקדנית מד"א העביר הטלפון אל נאשם 3 אשר פעל לערוך החיאה למנוחה. עם הגעתם לצומת להבים חבר אליהם צוות מד"א אשר טיפל במנוחה בעודה מחוסרת הכרה, ללא דופק וללא נשימה. המנוחה פונתה לבית החולים סורוקה שם קיבלה טיפול נמרץ עד אשר נקבע מותה ביום 08.08.2017 כתוצאה מנזק תת חמצוני חריף למוח.

במקביל לפינוי המנוחה אל בית החולים, הודיע נאשם 1 לנאשם 2 שיסגור את המסיבה וזה פעל לעשות כן באמצעות סגירת המוזיקה. נאשם 1 והבדואי עזבו את צומת להבים עם הגעת הכוחות הרפואיים וחזרו אל כיוון מתחם המסיבה. נאשם 3 נותר בצומת להבים עם הכוחות הרפואיים, עד אשר הגיע כוח משטרה, ובהמשך הכוין את כוח המשטרה אל מתחם המסיבה, מה שהוביל לסגירת המסיבה ולתחילת החקירה המשטרתית.

כאמור, נאשם 3 זוכה מאשמה, באשר התעורר אצלי ספק סביר בדבר התקיימות היסוד העובדתי של עבירת ההמתה בעניינו (בעיקר בכל הקשור להוכחת יסודות ה"מחדל"), כשמעבר לנדרש צוין כי ספק אם היה מקום לערוך הבחנה בינו לבין אור ואשורוב, אשר אף הם השיאו עצות רפואיות לנאשם 1 באירוע, ואף להם היה ידע והכשרה רפואית (ואשורוב אף נשא בתפקיד במסיבה), וחרף זאת הם כלל לא הועמדו לדין (פסקאות 159-160 להכרעת הדין).

תסקירי שירות המבחן

3. **מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של נאשם 1** (מיום 04.07.2022) עולה כי זה כבן 36, נשוי ואב לשלושה ילדים, סיים 12 שנות לימוד, שירת שירות צבאי מלא כעובד כללי, החל לעבוד כבר בגיל 15 במקביל ללימודיו, השתלב במספר קורסים מקצועיים בתחומים שונים, התנדב לעשייה עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים וכיום עובד בשני מקומות עבודה שונים כטבח.

נאשם 1 שיתף שהוא בקשר קרוב עם משפחתו הגרעינית התומכת בו ומחזקת אותו, שמאז ביצוע העבירה התרחק מאנשים מכיוון שחש ששופטים אותו ולא מתייחסים אליו באותנטיות, שהוא משקיע מאמצים לגייס כוחות להמשיך באורח חיים תקין בכדי לא לפגוע בילדיו ובאשתו שמשלמים וצפויים לשלם מחירים בשל ההליך הפלילי המתנהל כנגדו ושהוא חש קושי רב להתמודד עם המצב הנתון. מגורמי הרווחה נמסר כי נאשם 1 ומשפחתו פנו לקבלת סיוע בעקבות ההליך המשפטי ותוצאותיו וכי אחד מילדיו חווה קושי וחרדות נוכח ההליך

הפלילי המתנהל ושולב בטיפול רגשי לפני כמספר חודשים במרכז טיפולי.

באשר להתייחסות נאשם 1 לעבירה, התרשמות שירות המבחן היא שנאשם 1 נוטה לראות את עצמו כמי שהובל על-ידי אחרים וכמי שפעל באופן שגוי בכך שנענה לעצתם של אחרים, כי הוא מתקשה להתמודד עם תחושות האשמה ועם העובדה שהוא כמארגן המסיבה אחראי על התוצאות החמורות של העבירה ועל כך שלא דאג לפינוי המנוחה בזמן, כי היה מוצף רגשית והרבה לבכות ופנה לגורמי הרווחה במקום מגוריו על מנת לקבל טיפול.

שירות המבחן התרשם גם שנאשם 1 אינו אדם פוגעני, מכיר בערך החיים, מתנהל באופן נורמטיבי ומגלה תובנה לחומרת מעשיו, לתוצאות הטראגיות של מעשיו ולכך שהיה עליו לפעול באופן שונה, וכן שהוא הורתע כתוצאה מהאירוע ומההליך הפלילי באופן שמצמצם סיכון עתידי בנסיבות מסכנות חיים.

שירות המבחן הוסיף שנאשם 1 מדחיק את תחושות האשמה שמציפות אותו ביחס למותה של המנוחה בשל הקושי שהוא חווה להתמודד עמן; כי ביצוע העבירה, מאפייניה ותוצאותיה הקשות מהווים עבורו שבר וטלטלה בחייו, כי הוא חש תחושת בושה מפני עצמו ומשפחתו ומגלה אמפטיה וחמלה כלפי המנוחה ומשפחתה.

לצד זאת, שירות המבחן התרשם גם שקיים פער בין תפקודו החיובי של נאשם 1 למעורבותו בתכנון והוצאה לפועל של המסיבה, כי הוא מתקשה להסביר לעומק את הנסיבות שהביאו אותו להיות מעורב בתכנון וניהול המסיבה, כי הוא מתקשה לבחון לעומק את דפוסיו המכשילים ונוטה להציג אינפורמציה מטשטשת ביחס למציאות חייו בפועל. בעניין זה נאשם 1 שיתף כי לא ראה את הסיכון הנשקף מקיום המסיבה ולא שיער שעלולות להיות תוצאות קשות כל כך.

שירות המבחן העריך כי השיקולים שעמדו בבסיס התנהלותו הרשלנית של נאשם 1 שלא לפנות את המנוחה עמדו שיקולים אישיים ביחס למחירים שסבר שהוא עלול לשלם בעקבות הגעת גורמי אכיפת החוק למקום המסיבה באם יפנה את המנוחה.

שירות המבחן ציין כי נאשם 1 ער לכך שהוא צפוי לרצות עונש של מאסר בפועל. על רקע האמור, ומבלי להתעלם מחומרת העבירה, המליץ השירות לתת משקל, ביחס למשך המאסר, לכך שנאשם 1 נעדר עבר פלילי וזהו למעשה מאסרו הראשון, כמו גם להתמודדות הארוכה שלו עם ביצוע העבירה והשלכותיה והשלכות העונש עליו ועל משפחתו.

4. **מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של נאשם 2** (מיום 04.07.2022) עולה כי זה כבן 42, נשוי ואב לשתי בנות, סיים 8 שנות לימוד ונפלט נוכח קשיי למידה והסתגלות לבית הספר, קיבל פטור משירות צבאי, עבד מעת לעת בחנות ירקות שניהל אביו, החל בהתנהלות שולית תוך שימוש בגראס ואלכוהול שהפך להתמכרותי לאחר שנפלט מהלימודים. כיום נאשם 2 מתגורר עם משפחתו בדירה שכורה בבת ים ועובד בשוק הסיטונאי לירקות, ולסירוגין כעצמאי בבניית הצללות ותפאורות לאולמות אירועים.

נאשם 2 שיתף שהוא ומשפחתו מתמודדים מזה שנים עם קשים כלכליים, עיקולים וחובות, וכן שמאז האירוע מושא כתב האישום הוא חדל מפעילות בעייתית ועוברת חוק, תוך שבשנה וחצי האחרונות מצוי הוא בהליך של חזרה בתשובה ומנהל אורח חיים דתי.

כן שיתף שהוא סובל ממספר בעיות רפואיות כרוניות בעטיין הוא מטופל בכדורים ומצוי במעקב רפואי. בעניין מצבו הרפואי הוסיף, שבגיל 14, נפצע הוא בעינו בתאונת אופניים, עבר ניתוח ועד היום הוא סובל מקרע ברשתית ומרגישות יתר ודלקות. שירות המבחן מסר שלאחר האבחון שנערך לו, נאשם 2 העביר מסמכים רפואיים עדכניים מהם עלה שהוא שבר את שורשי שתי כפות ידיו בתאונה.

שירות המבחן התייחס למאסריו הקודמים של נאשם 2 ולעברו הפלילי (שרובו התיישן) ובפרט להרשעתו האחרונה בגין עבירה של ניהול עסק ללא רישיון משנת 2014, כשלדברי נאשם 2 מדובר במעורבותו בהפעלת מסיבת טבע אחרת.

נאשם 2 תיאר לשירות המבחן את מאמציו מאז ריצוי מאסרו האחרון להתמיד בעבודה ולטפח את המסגרת המשפחתית שבנה. חרף האמור, השירות התרשם שעל אף שלא נפתחו נגדו תיקים נוספים, המשיך נאשם 2 בהתנהלות עוברת חוק סביב הפעלת מסיבות טבע ושימוש בחומרים ממכרים.

ביחס לאירוע מושא כתב האישום צוין כי נאשם 2 הציג תחילה עמדה מתגוננת וקורבנית שהתמקדה במחירים שהוא צפוי לשלם, אך בהמשך גילה יכולת טובה להתייחסות ישירה סביב מעורבותו באירוע ואחריותו הנגזרת מכך. בהקשר זה נמסר שנאשם 2 מכיר במשמעות אחריותו, כי הוא כואב את מותה של המנוחה וכי הוא מתקשה בהכלת האירוע, זאת הגם שהוא נטה לצמצם את היקף תפקידו במסיבה ואת מידת מודעתו להחזרת המנוחה למתחם המסיבה לאחר הפינוי הראשון, תוך שלסירוגין הכיר בכך שהיה עליו לפעול באופן אקטיבי לבדיקת מצב המנוחה ולוודא שהיא מקבלת טיפול רפואי הולם.

נאשם 2 תיאר לשירות את האירוע כאירוע טראגי ומטלטל בחייו, תיאר את קשייו במעצר ובעת שהותו ב"מעצר בית" לצד התמודדות עם החשיפה, את הוצאות המשפט, את חוסר הוודאות המתמשך וחשש מהענישה הצפויה לו; את החשש מהמפגש האינטנסיבי עם עוברי חוק בתנאי כליאה, את השפעת מותה של המנוחה והשלכות ההליך המשפטי על יחסיו הזוגיים ובתוך משפחתו ואת הקושי הנלווה להכנת אשתו ובנותיהם לאפשרות שירצה מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. שירות המבחן הוסיף שנאשם 2 מתמודד עם קשיי שינה, שחזור טורדני ומחשבות חוזרות על המנוחה ומשפחתה, סימפטומים המוכרים לשירות מאירועי דחק. מהתסקיר עולה עוד שנאשם 2 הכיר בערך של הענישה עבור משפחת המנוחה ואף עבדו כאפיק לכפרה. נאשם 2 שיתף את שירות המבחן כי מאז האירוע מושא כתב האישום הוא אינו מעורב עוד במסיבות טבע ואף נמנע משימוש בסמים וצורך אלכוהול באופן מתון. בדיקת שתן שנאשם 2 מסר, נמצאה נקיה משרידי סם.

שירות המבחן התרשם מנאשם 2 כמי אשר החל במעורבות שולית שכללה שימוש בסם ועבריינות רכוש ואלימות עוד בתקופת נעוריו, כמי אשר לא נענה בעבר לאפיקי טיפול שהוצעו לו, לכך שעונשי מאסר לא הרתיעו אותו, מפער שקיים בין תפיסתו העצמית כאיש עבודה ומשפחה לבין בחירותיו בהיבטים שונים בחייו אשר שיקפו דפוסים שוליים, חיפוש אחר ריגוש ומענה לצרכים קונקרטיים ורגשיים. ההתרשמות היא שבתקופה שקדמה לאירוע מושא כתב האישום נאשם 2 התקשה לוותר על שימוש בחומרים ועל התרועעות עם עוברי חוק אחרים, תוך חיפוש אחר רווח אף במחיר הפרת חוק והעמדת עצמו ואחרים בסיכון.

לצד זאת, ההתרשמות היא שנאשם 2 הוא לא אדם פוגעני, כי התנהלותו אינה מאופיינת בדפוסים אלימים

קבועים אלא במי שלנוכח קשיים רגשיים וקשיי יציבות תפקודית התנהל התנהלות שולית שהייתה ממוקדת בצרכיו, בריגוש ובשייכות. בנוסף, שירות המבחן התרשם שנאשם 2 מגיב לתוצאה הקשה של האירוע באופן רגשי מתוך מי שמכיר בערך החיים, מגלה אמפטיה כלפי המנוחה ומשפחתה, מכיר בחומרת התנהגותו, הורתע מהאירוע וההליך ומבטא תחושות בושה שנצפות ככנות.

שירות המבחן תיאר כי יש צורך בהמשך התערבות טיפולית במצבו של נאשם 2, אך התרשם שזה ער לכך שהוא צפוי לרצות עונש של מאסר בפועל. על רקע האמור ומבלי להתעלם מחומרת העבירה, המליץ השירות לתת משקל, ביחס למשך המאסר, לכך שחלפו שנים רבות מאז נאשם 2 ריצה מאסר לאחרונה, להתמודדות הארוכה שלו עם ביצוע העבירה, למצבו הרפואי העכשווי ולהשלכות העונש שיוטל עליו על חייו ועל משפחתו.

תסקיר נפגעי עבירה

5. מתסקיר נפגעי העבירה עולה כי משפחת המנוחה מונה כיום זוג הורים ושני ילדים כשהמנוחה הייתה הבת הבכורה במשפחה. אב המנוחה עובד בתעשייה אווירית ואילו אמה הייתה בעלת גן אותו סגרה בשל קושי אישי לתפקד בגן לאחר מות בתה. משפחת המנוחה תפקדה טרם מות המנוחה כמשפחה נורמטיבית ומתפקדת בכל התחומים, משפחה אוהבת וקרובה אשר הייתה מוקפת בבני משפחה מורחבת וחברים, כשהמנוחה הייתה הלב הפועם של הבית, חברה טובה, אחות דואגת ומפנקת והיוותה עבור אחותה הקטנה דמות אם נוספת.

אם המנוחה מסרה לעורכת התסקיר את השתלשלות העניינים ביום האירוע. מדבריה עולה כי זו חיפשה אחר בתה שיצאה לבילוי בלילה והייתה אמורה לישון אצל חברתה. בשלב מסוים, בעקבות ידיעה ששמעה בחדשות על אודות בחורה שהגיעה לבית החולים "סורוקה", החלה לקנן בה תחושת פחד שמשוה קרה לבתה. היא ניסתה להתקשר שוב ושוב לטלפון שלה ולטלפון של חברתה ושאלה אותה מדוע הן לא מגיעות לבית המשפחה אך זו אמרה לה שהמנוחה עדיין ישנה. אם המנוחה הוסיפה כי ביקשה מהחברה להעיר את המנוחה מאחר וכל המשפחה צריכה לצאת למסיבת יום הולדת של הדוד. בשלב מסוים גם חברתה של המנוחה הפסיקה לענות לטלפון, אך בהמשך התקשרה אחותה של החברה ואמרה לה כי המנוחה כלל לא ישנה אצלם בבית.

בשלב זה התמוטטה אם המנוחה וביקשה מבעלה לנסוע בדחיפות לבית החולים "סורוקה". בדרך התקשרה לבית החולים אך לא הצליחה לקבל מידע. בהמשך, כשהגיעה לבית החולים היא רצה בהיסטריה ובבכי למבנה וביקשה לראות את הצעירה האלמונית שהגיעה. עם הגעת העובדת הסוציאלית לבית החולים הם הוכנסו לחדר וזיהו את המנוחה כשהיא מלוכלכת וחבולה. לדבריה תמונתה של המנוחה באותם הרגעים "לא תצא להם מהראש". המנוחה שכבה במשך חמישה ימים במחלקת טיפול נמרץ. אבי המנוחה התנגד לניתוקה ממכונת ההנשמה והתקשה לקבל את העובדה שהיא לא תתעורר. במקביל התייעץ עם אנשי דת רבים אשר המליצו לו שלא לנתק את המנוחה ממכונת ההנשמה. לבסוף, ולאחר שהתבצעו בדיקות רבות ונרחבות, הבין שהתקווה אבדה ושני ההורים נתנו את הסמכתם לניתוקה של המנוחה ממכונת ההנשמה. טרם ההלוויה התנגדו ההורים לנתיחת הגופה ונוכח הלחץ שהופעל עליהם לאפשר את הנתיחה החלה אם המנוחה לפרסם ללא שליטה עד שהיה צורך לפנותה לטיפול בבית החולים.

מהתסקיר עולה שמותה של המנוחה הביא לשבר גדול בחייהם של הוריה וניכר כי הם נמצאים באבל עמוק ממנו הם לא מצליחים להתאושש, מתקשים להסתגל לחיים בלעדי המנוחה ומתקשים לחזור לחיים פעילים ולתפקוד אפקטיבי. בתסקיר יש התייחסות מקצועית להשפעות הקשות של מות ילד ("שכול הורי"), באופן טראומתי, על חיי ההורים.

הורי המנוחה תיארו כיצד בסמוך לאחר מותה הם ביקשו לדבר עם מי שראה את המנוחה במסיבה ולאסוף כל פרט מידע במטרה להבין את שהתרחש ואת הנסיבות שהובילו למותה. אמה של המנוחה תיארה בבכי כיצד צפתה בסרטונים מהמסיבה שפורסמו בתקשורת בהם נראתה המנוחה. מהתסקיר עולה, כי המחשבה על אודות השעות בהן שכבה המנוחה מבלי שאף אחד סייע לה לא נותנת להורים מזור לכאבם והם מתקשים להתמודד עם העובדה שהמנוחה הייתה זקוקה להם והם לא היו שם עבורה.

הורי המנוחה תיארו את היחס ואת הקושי בהתמודדות של הסביבה למה שקרה. לדבריהם, הם ניתקו קשר עם החברים הקרובים ועם המשפחה המורחבת. מאז מות המנוחה הם לא יוצאים לאירועים, לא שומעים מוסיקה ולא יוצאים לנופש.

אם המנוחה תיארה את החברות והקשר המיוחד שלה עם המנוחה (אותה ילדה בהיותה בת 21) ונראה כי באובדן המנוחה איבדה היא חלק גדול מעצמה.

המטפלת מטעם משרד הביטחון שמטפלת במשפחה מסרה כי הורי המנוחה מנסים עד היום לצאת מהאבל בו הם שרויים כאשר שניהם חיים בתחושה ש"רצחו" להם את הילדה ומתקשים לשאת את הכאב. לדבריה הדרך של כל אחד מהם להתמודד עם האובדן היא שונה. מטעמי צנעת הפרט לא מצאתי להרחיב בעניין זה, ובעניין השפעת מות המנוחה על המרקם המשפחתי והפגיעה באחים, המפורטים בתסקיר עצמו.

מהתסקיר עולה עוד, שאם המנוחה ניהלה במשך כ-15 שנה גן פרטי והיוותה מקור פרנסה משמעותי. לאחר מות המנוחה התקשתה לנהל את הגן בשל תחושת העצב העמוק שחשה ומתוך מחויבות לילדים החליטה כעבור שנתיים לסגור את הגן מה שגרם להפסד של כ- 150,000 ₪. אם המנוחה הוסיפה כי מאז שסגרה את הגן היא לא שבה לעבוד.

אף אבי המנוחה סיפר כי טרם מות המנוחה נחשב הוא לעובד מוערך והיה בעל שאיפות להתקדם ולהתפתח בעבודה אך בעקבות מות המנוחה הוא מתקשה לתפקד, אינו מספק את התפוקה הנדרשת וחש כי הוא נמצא בעבודה על תקן של חסד.

הורי המנוחה תיארו בפני עורכת התסקיר את תחושת הכעס שלהם כלפי הגורמים השונים הקשורים להליך הפלילי ואת הקשיים עמם התמודדו לפני הדיונים, במהלכם ולאחריהם.

עורכת התסקיר שבה והדגישה כי הורי המנוחה מתקשים עד היום לחזור לתפקוד אישי ומשפחתי, כי הם שרויים בסבל ובצער עמוק הן על עצם העובדה שהמנוחה לא בין החיים והן על הדרך שבה הלכה לעולמה. תחושתם היא של עצב שאין לו סוף ואין דבר שינחם.

6. המאשימה העידה לעונש את **אם המנוחה, הגב' ויואן דוד**.

אם המנוחה שיתפה כי הם הקפידו משך השנים להגיע לכל הדיונים משום שחשו חובה לעשות זאת אף שנמנעה מהם היכולת להגיב לעדויות במהלך הדיונים. אם המנוחה מסרה כי היא מעוניינת להשמיע את קולה של המנוחה שלא נשמע במהלך הדיונים ואף את קול המשפחה תוך שמצאה חשיבות להציג את המנוחה באופן נכון ומשקף.

אם המנוחה שיתפה שהמנוחה הייתה ילדה מקסימה, כשרונית, חביבה ואהובה על הבריות, צנועה, בעלת אינטליגנציה רגשית ושכלית שערכים של נתינה ואהבה ליוו אותה במהלך חייה. המנוחה למדה בבית הספר של חיל האוויר, כולל בכיתות יג-יד הנדסאית חשמל, והייתה חדורת מוטיבציה להגיע לחיל האוויר ולהיות קצינה. אם המנוחה שיתפה כי המנוחה אהבה מוסיקה, בישול והייתה כשרונית בציור.

אם המנוחה שבה ותארה את השעות הקשות שעברו על המשפחה עד שזו אותרה בבית החולים, את התמונה הקשה של המנוחה בבית החולים כשהיא מחוברת למכשירים, את עוצמת הכאב, הסבל והנזק שלה ושל משפחתה במישורים שונים, לרבות במישור הבריאותי והתעסוקתי.

אם המנוחה שיתפה שהיא מנסה לקחת את מות בתה למקומות מועילים והיא מרצה בפני חיילים על ערבות הדדית ועל לקיחת אחריות.

אם המנוחה ביקשה מבית המשפט להטיל על הנאשמים את העונש הראוי וזאת על מנת שהמקרה לא יישנה.

טיעוני הצדדים

7. **המאשימה** טענה כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 נע בין שש לעשר שנות מאסר. המאשימה עתרה בעניינו לעונש של תשע שנות מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי למשפחה.

בעניינו של נאשם 2 טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע בין עשרים לשלושים חודשי מאסר. המאשימה עתרה בעניינו לעונש של עשרים ושמונה חודשי מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי למשפחת המנוחה.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערך המוגן שנפגע - קדושת החיים - שהוא הערך המוגן הנעלה ביותר, למידת הפגיעה המשמעותית בו ולחומרת מעשיהם של הנאשמים שנמנעו מלפנות את המנוחה לטיפול רפואי מיד כשראו את מצבה בעודה סובלת בשטח ולא דאגו כבעלי המסיבה לשירותי טיפול והצלה במסיבה בשים לב למיקום המסיבה, לתנאי השטח ולמספר המשתתפים במסיבה. המאשימה הפנתה לנסיבות ביצוע העבירה לרבות לתוצאה הטראגית, לכך שהקימו אירוע לא חוקי ללא רישיונות רלוונטיים, לכך שלא דאגו כמארגני המסיבה לשירותי הצלה ולאמבולנס, לסיכון הבלתי סביר שלקחו כשנמנעו מלפנות את המנוחה, למניע שעמד בבסיס ביצוע העבירה ולנזק שנגרם למשפחת המנוחה כמשתקף מתסקיר נפגע עבירה.

ביחס לנאשם 1, שהורשע בעבירה של המתה בקלות דעת, הפנתה המאשימה למודעתו באשר למצבה של המנוחה החל משלב מוקדם של המסיבה, לכך שזה כבר החל בפינוי המנוחה וחדל מכך, לכך שהעדיף את העצות שניתנו לו על-ידי גורמים נעדרי הסמכה מקצועית שלא לפנות את המנוחה על פני העצות לפנות את המנוחה ולמניע הכלכלי שעמד בבסיס החלטתו לחזור מהפינוי ולא לפנות את המנוחה.

בנוסף הפנתה המאשימה לתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו ממנו ניתן ללמוד לטעמה על העדר לקיחת אחריות על מעשיו, לכך שניהל הליך הוכחות, הקשה על ההליך (החקירה והמשפט) שנמשך זמן רב ועל כן אינו זכאי להקלה לה זכאים נאשמים שמודים ולוקחים אחריות על מעשיהם.

ביחס לנאשם 2, שהורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, הפנתה המאשימה לחלקו הפעיל ולכך שהיה שותף בארגון המסיבה יחד עם נאשם 1 ולא דאג לאישורים המתאימים למסיבה ולשירותי הצלה במקום, לכך שלא בירר ולא דאג לבחון את מצבה של המנוחה אף שידע שמצבה מצריך פינוי. המאשימה טענה כי עונשו של נאשם 2 צריך להיות חמור מהעונש המוטל על מי אשר הורשע בעבירת גרימת מוות ברשלנות בתאונת דרכים, משום שהתנהלותו נבעה ממניעים כלכליים וזלזול בחיי אדם ולא מטעות רגעית או שיקול דעת שגוי בעת נהיגה. בנוסף הפנתה המאשימה לעברו הפלילי של נאשם 2 לרבות בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון על רקע מסיבות טבע, לכך שלא נטל אחריות, לכך שניהל הליך הוכחות והקשה על ההליך ועל כן אינו זכאי להקלה לה זכאים נאשמים שמודים ולוקחים אחריות על מעשיהם.

המאשימה טענה שיש להטיל על הנאשמים עונשי מאסר ברף הגבוה של המתחמים להם טענה בשל שיקולי הגמול והרתעת הרבים שיביאו להרתעה של אנשים המארגנים מסיבות טבע ללא האישורים המתאימים.

המאשימה הפנתה לפסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית תוך שהבהירה כי לא קיימת פסיקה בנסיבות דומות, היינו של נאשמים שהורשעו בעבירת המתה כזו או אחרת על רקע ניהול וארגון מסיבת טבע.

8. **ב"כ נאשם 1** לא טענה למתחם עונש הולם אך עתרה לחרוג ממתחם העונש ההולם שייקבע בעניינו של נאשם 1 ולהטיל עליו עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד מאסר מותנה ופיצוי.

ב"כ נאשם 1 טענה כי יש לתת משקל לכך שמדובר במקרה תקדימי עם נתונים חריגים ולכך שנאשם 1 לא יכול היה לצפות מה תהיינה התוצאות העונשיות במקרה תקדימי כמו המקרה דנן. כן הוסיפה כי נסיבות ביצוע העבירה אינן משקפות תופעה שהיא בבחינת "מכת מדינה" המצדיקה מתן משקל להרתעת הרבים.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה הדגישה ב"כ נאשם 1 כי העבירה היא לא תולדה של תכנית עבריינית ולא הייתה כל כוונה לגרום לפגיעה כלשהי במשתתפי המסיבה שנועדה להנאתם; כי מותה של המנוחה לא נגרם כתוצאה מכך שלא היה אמבולנס במקום המסיבה וכי יש לזקוף לזכות נאשם 1 את העובדה שביקש ופעל לפנות את המנוחה ברכבו במהירות מיד לאחר שזו התמוטטה, פעולה המלמדת על כך שנאשם 1 לא היה אדיש למצבה של המנוחה ולא פעל מתאוות בצע.

ב"כ נאשם 1 הוסיפה כי העובדה שהמנוחה בסופו של יום לא פונתה נובעת מהתנהלות שגויה ומשיקול דעת מוטעה של נאשם 1 שהקשיב לעצתם של אחרים והסתמך על ניסיונם וכישוריהם. ב"כ נאשם 1 ביקשה לתקן את האמור בתסקיר שירות המבחן כאילו נאשם 1 אמר שהתנהלותו במסיבה נבעה משיקולים של רווח כלכלי. ב"כ נאשם 1 הוסיפה כי מדובר בטעות של קצינת המבחן וכי נאשם 1 הכחיש וממשיך להכחיש כי נמנע לפנות את המנוחה ממניע כלכלי.

ב"כ נאשם 1 הפנתה לנסיבותיו האישיות של נאשם 1, לכך שהוא נעדר עבר פלילי, ניהל חיים נורמטיביים, תפקד באופן נורמטיבי, תרם לאחרים והתנדב עם ילדים, גילה יציבות תעסוקתית ופרנס את משפחתו וזכה להערכה של הממונים עליו במקומות בהם עבד. כן הוסיפה שנאשם 1 גילה אמפטיה, חש צער רב על מותה של המנוחה ואף הורתע מההליכים שהתנהלו כנגדו.

ב"כ נאשם 1 הפנתה לזמן שחלף מאז ביצוע העבירה, ובכלל זה לשיהוי בהגשת כתב האישום (שנה וחצי מהאירוע) ללא כל סיבה מוצדקת, לקושי הנפשי של נאשם 1 ושל משפחתו מאז האירוע לרבות לצורך בקבלת טיפול ותמיכה רגשית, להשלכות של העונש עליו ועל משפחתו ולאכיפה הבררנית שהתקיימה בעניינו (הן ביחס לאירועים אחרים שהסתיימו בתוצאת מוות והאחריות לכך לא יוחסה למארגני המסיבה, והן ביחס למעורבים אחרים באירוע דן שלא הוגש כנגדם כתב אישום).

אף ב"כ נאשם 1 התייחסה בטיעוניה לקושי במציאת פסיקה בנסיבות דומות לנסיבות עניינו, אך צרפה פסיקה של מקרי רשלנות בנסיבות חמורות אחרות.

9. **ב"כ נאשם 2** טען כי מתחם העונש ההולם נע בין צו של"צ למאסר בעבודות שירות. ב"כ נאשם 2 עתר להטיל על נאשם 2 עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות אך לא ברף העליון של עבודות השירות, מאסר על תנאי משמעותי לצד ענישה כלכלית מתונה בשל מצבו הכלכלי של נאשם 2. ב"כ נאשם 1 הוסיף כי הגבול התחתון של מתחם העונש ההולם לו טענה המאשימה אינו משקף את הענישה הנוהגת בעבירה של גרימת מות ברשלנות וכי קיימים מקרים שהוטל אף עונש של של"צ בעבירה זו.

ב"כ נאשם 2 התייחס לטענת המאשימה לפיה יש לגזור את דינו של נאשם 2 גם בהתבסס על כך שזה לא דאג לפנות המנוחה, ובעניין זה הפנה להכרעת הדין ממנה עולה כי נאשם 2 לא היה מעורב בפינויה של המנוחה או בשיג ושיח הקשור לפינויה של המנוחה, לא היה מודע למצבה של המנוחה עם חזרתה מהפינוי הראשון ואף לא שהה לצדה בזמן ההמתנה שבין שני הפינויים. ב"כ נאשם 2 טען כי התרשלותו של נאשם 2 לדאוג להימצאות צוות רפואי במסיבה אינה מהווה את הסיבה הישירה למותה של המנוחה הקשורה באי פינויה, והעובדה שנאשם 2 דווקא היה מודע לכך שהמנוחה פונתה בפינוי הראשון מפחיתה עוד יותר מחומרת נסיבות ביצוע העבירה על-ידו.

ביחס לעברו הפלילי של נאשם 2 טען בא-כוחו כי מדובר בהרשעות ישנות למעט הרשעה אחת משנת 2018 בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון בנסיבות של מסיבת טבע משנת 2014.

ב"כ נאשם 2 הפנה לנסיבותיו האישיות-משפחתיות של נאשם 2, לעצב ולדיכאון העמוק בו הוא היה שרוי לאחר האירוע, לכך שלא עבד, לשמו הטוב שנפגע ולשינוי שחל בו לאחר האירוע לרבות חזרתו בתשובה והפסקת השימוש בסמים לאחר תקופה ארוכה. כן הפנה למצבו הכלכלי הרעוע של נאשם 2 ולכך שהוא נמצא

עתה באי מסוגלות תפקודית בשל ניתוח שעבר בכפות ידיו.

ב"כ נאשם 2 הפנה לתסקיר שירות המבחן, לרבות להתרשמות מסבירות נמוכה להישנות עבירות, ואף צרף פסיקה בעבירה של גרימת מוות ברשלנות שלא בנסיבות של תאונות דרכים. בהקשר זה טען, שמהפסיקה ניתן ללמוד על זיקה שקיימת בין חומרת העונש המוטל בעבירה דנן למידת הקרבה שבין ההתרשלות לתוצאת המוות.

10. **נאשם 1** אמר את דברו. נאשם 1 ביקש להתחשב בו, מסר שהוא חי את האירוע כבר חמש שנים וכואב אותו. כן התייחס לטיפול שאחד מילדיו עובר.

11. **נאשם 2** הביע את צערו על כך שלא היה מספיק אחראי לבדוק שיש אמבולנס במקום המסיבה. נאשם 2 מסר כי הוא עבר תקופה קשה, כי הוא כואב את כאב משפחת המנוחה, כי הוא עבר שינוי מהותי בחייו מאז האירוע וחזר בתשובה, כי לא עסק במסיבות טבע מתוך עניין כלכלי אלא מתוך רצון לשמח אנשים והוסיף כי הוא הפסיק לארגן מסיבות טבע.

דין והכרעה

12. סבורני כי מתחם העונש ההולם בענייננו של נאשם 1 צריך לנוע בין ארבע לשבע שנות מאסר, ובעניינו של נאשם 2 מתחם העונש ההולם צריך לנוע בין שנה לשנתיים מאסר.

בקביעת המתחמים התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובענישה הנוהגת, והכל כפי שיפורט להלן.

13. הנאשמים הורשעו בעבירות שביסודן עומד הערך המוגן של קדושת החיים. נסיבות ביצוע העבירות בענייננו מלמדות גם על פגיעה בערך המוגן של שמירה על הסדר הציבורי.

ערך קדושת החיים הוא הנעלה בערכים המוגנים בחברתנו ובשיטתנו המשפטית. על כך ראו למשל דבריו המאלפים של השופט ח' כהן בספרו "המשפט", מהדורה מעודכנת, תשנ"ז-1996, עמ' 551:

"אין זאת כי אם נטילת חיי-אדם היא שלילת זכותו הראשונית ו'החיונית', זכות הזכויות: לא בכדי מדברים ב'קדושת החיים', שהיא הערך המוגן מכל והנשגב מכל בכל שיטת-משפט נאורה".

14. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא גבוהה.

המנוחה, חיילת צעירה שיצאה לבלות בסוף שבוע במסיבה, התמוטטה ברחבת הריקודים וקיפדה את חייה לאחר שלא פונתה בזמן לקבלת טיפול רפואי לו נזקקה בדחיפות בהעדר נוכחות של צוות רפואי מיומן ומצויד במקום המסיבה ובהעדר רכב פינוי.

הנאשמים תכננו וארגנו "מסיבת טבע" באופן לא חוקי, מבלי לקבל את ההיתרים והאישורים המתאימים

מהגורמים הרלוונטיים. הם הזמינו בעלי מקצוע, תקליטנים, שירותי הגברה, מאבטחים, הקימו במות ותפאורה, פרסמו את המסיבה ומכרו כרטיסים. כל זאת עשו, אך את הדבר הבסיסי והראשוני - לדאוג לבטיחותם ולבריאותם של המשתתפים במסיבה באמצעות הזמנת צוות רפואי מקצועי ומצויד ורכב פינוי (אמבולנס) למתחם המסיבה מבעוד מועד - חדלו הם מלעשות. זאת, כאשר למסיבה שתכננו, ואשר הייתה אמורה להיערך בליל שבת ובשטח לא מיושב, היו צפויים להגיע מאות משתתפים אשר חלקם הלא מבוטל צפוי היה לצרוך חומרים משני תודעה שבעטיים לעיתים הם "נזרקים" ו"מתפלפים". בחדלונם לעשות כן, נטלו הנאשמים סיכון בלתי סביר ביחס לאפשרות שמי מהמשתתפים במסיבה יזדקק לטיפול רפואי דחוף, שלא יהיה זמין לו, מה שעלול לסכן את חייו או להחמיר את המצב בו הוא יהיה נתון ולהוביל למותו.

התנהלות זו היא נמשכת ולא רגעית ובעלת מספר היבטים שהתממשה וגרמה לנזק משמעותי. לכן מדובר בהתנהלות קשה וחמורה.

תפיסה זו של מניעת סכנות ואי גרימת נזק לזולת עוברת כחוט השני גם במשפט העברי אותו הטיבו לבטא בעלי התוספות בנסחם את העיקרון ההלכתי "דיותר יש לו לשמור שלא יזיק משלא יוזק" (תוספות בבא קמא כ"ג ב'), קרי שחובתו של אדם לשמור יותר שלא להזיק מאשר לא להינזק.

השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין בע"פ 9647/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.1.2013), פסקה ו' הקיש חובה זו לחובת המעקה: "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפל הנפל ממנו" (דברים, כ"ב, ח') ציווי המחייב את הבונה בית חדש לשים מעקה לגגו על מנת למנוע סכנת נפילה.

הרמב"ם, אליו מפנה בהמשך השופט רובינשטיין, מרחיב את האיסור וקובע כי מדובר בבנין אב לכל עניין של מכשול או סכנת חיים. כך בהלכות רוצח ושמירת הנפש (י"א, ד'): "אחד הגג ואחד כל דבר שיש בו סכנה... לכן כל מכשול שיש בו סכנת נפשות, מצות עשה להסירו ולהשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה יפה, שנאמר 'השמר ושמר נפשך'". (דברים ד' ט').

השופט רובינשטיין הבהיר כי: "ההיקש לטעמי הוא למצבי סכנה פוטנציאליים, שכל המזהה וצופה אותה, ושהיה עליו להתכונן אליה מטבע קיומה - מצווה לעשות כל מאמץ למנוע את המפגע; ונשים לב כי הציווי מזכיר "ולא תשים דמים בביתך", קרי, באבדן נפשות חלילה מדובר, ומכאן כנראה גישת המתרגם אונקלוס; "לא תשים דמים בביתך", והיא ומצוות לא תעשה "שלא להניח המכשולים והמוקשים בארצותינו ובבתינו כדי שלא ימותו ולא יזקו בם בני אדם" (החינוך מצוה תקמ"ז)".

למרבה הצער, הנאשמים שלא דאגו לצוות רפואי ולרכב פינוי במסיבה המונית בטבע, לא "עשו מעקה" ו"שמו דמים" ושמו קודם שלא יוזק להם (כלכלית ובענייניו של נאשם 1 גם אכיפתית) מאשר שלא יזיקו (לבטחון ולבריאות המבלים).

עניינו של נאשם 1 לא הסתכם במתואר לעיל. כזכור, הלה, שכבר החל בפינוי מידי של המנוחה באמצעות הטנדר שלו, לאחר שנחשף למצבה, גדע אותו בעודו באיבו, לאחר ש"נועץ" באנשים שונים שסברו שחלה

הטבה מסוימת במצבה, והחזיר המנוחה לשטח המסיבה מתוך ציפיה שמצבה של זו ישתפר.

דא עקא, שגם בחלוף שעות שבהן לא נצפתה הטבה במצבה החמור של המנוחה, וגם לאחר שנאשם 3 פנה אליו מספר פעמים בנדון, לא ניאות הוא לפנות את המנוחה, ולמצער לדאוג להגעת צוות רפואי מקצועי, מיומן ובעל אמצעים לטפל במנוחה בשטח המסיבה, מה שניתן היה לעשות בנקל באמצעות חיוב למוקד מד"א, עד אשר נאשם 3 "דרש" בבטות לפנותה בשל החמרה נוספת במצבה והשניים עשו כן. בהתנהלותו זו, העצים נאשם 1 עד מאוד את הסיכון שלקח ביחס לאפשרות גרימת מותה של המנוחה, אף אם קיווה להצליח למנוע תוצאה זו.

למותר לציין, כי מידת הפגיעה הגבוהה בערך קדושת חיי האדם נלמדת בענייננו לא רק מהתנהלותם של הנאשמים אלא בראש ובראשונה מהתוצאה הטראגית של מותה של המנוחה.

15. באשר לנסיבות ביצוע העבירה נתתי משקל לתוצאה הטראגית של האירוע בו קיפדה המנוחה את חייה;

לנזק שנגרם למשפחת המנוחה כעולה מתסקיר נפגע עבירה ומדברי אם המנוחה;

לנזק שעלול היה להיגרם למשתתפים נוספים במסיבה בהעדר צוות רפואי מיומן ובעל אמצעים ואמבולנס במקום;

לכך שהנאשמים החליטו לקיים מסיבה שלא כדין וללא קבלת היתרים ורישיונות (הדרושים בסוג כזה של מסיבות) תחת כיפת השמיים, עם מאות משתתפים, עם מכירת אלכוהול];

לכך שהסיכון הבלתי סביר שלקחו הנאשמים בארגון המסיבה לא היה רגעי או ספונטאני כי אם מתוכנן ונמשך משהחליטו לקיים מסיבת רבת משתתפים תוך תכנון מוקדם והזמנת גורמים מקצועיים רבים לשטח המסיבה (דוגמת תקליטנים, אנשי הגברה, כרטיסנים) אך נמנעו מלהזמין אנשי רפואה מוגדרים, מיומנים ובעלי אמצעים למסיבה כמו גם אמבולנס;

לזמן בו נערכה המסיבה ולמיקומה (בשעות ליל שבת, בשטח לא מיושב), מה שהגביר הסיכון בהעדר זמינות ונגישות מיידית לטיפול רפואי דחוף מקצועי ומיומן;

לאופי המסיבה שאותה ארגנו הנאשמים ("מסיבת טבע" שכללה מכירת אלכוהול בשטח המסיבה ואשר ידועה כמסיבה שחלק לא מבוטל ממשתתפיה נוהג לצרוך חומרים משני תודעה, וחלקם אף מגיעים למצבים בהם הכרתם או תפקודם נפגע, ובעגה הם "נזרקים" או "מתפלפים" [ראו בעניין זה פסקאות 51-52 להכרעת הדין]);

ולמניע הכלכלי שעמד בבסיס מחדלם של הנאשמים.

בעניינו של נאשם 1 נתתי דעתי גם לכך שזה החליט להפסיק את הפינוי הראשון וסב על עקביו עם המנוחה אל שטח המסיבה חרף מודעתו למצבה הרפואי הקשה (אשר מלכתחילה גרם לו לצאת בבהילות לפינוי הראשון); לכך שמשך

שעות ארוכות המתין ולא יצא לפינוי נוסף של המנוחה חרף כך שלא נצפתה הטבה של ממש במצבה וחרף כך שנאשם 3 פנה אליו פעם אחר פעם בעניין עד שהתרצה ויצא מאוחר מדי לפינוי השני;

למניע של נאשם 1 בהחלטתו שלא להשלים הפינוי הראשון ולא לצאת לפינוי השני עד שהבין שאין ברירה (שילוב בין מניע כלכלי לחשש שהפינוי יערב גורמי אכיפה על הנגזר מכך לרבות סגירת המסיבה - כפי שאכן ארע בפועל);

ולסבל העודף והמיותר שנגרם למנוחה בעודה שכובה במצבה הקשה בארגז הטנדר בשטח ממתנה עד אין סוף לפינוי או לטיפול דחוף.

בשלב זה אבקש להדגיש את מישור הזמן המהווה נסיבה ממשית לחומרה בעניינו.

מחדלם של הנאשמים מלדאוג ולוודא התייצבות של צוות רפואי מיומן ומצויד בשטח המסיבה ולדאוג לאמבולנס בשטח המסיבה, מבעוד מועד, הוא לא בגדר לקיחת סיכון רגעית או טעות רגעית שבשיקול הדעת, בדומה למי אשר מחליט לצאת לעקיפה מסוכנת בכביש בשבריר של שניה. מדובר בלקיחת סיכון בלתי סביר ממושכת ונמשכת אשר ניתן היה למנועה או לעצורה במספר הזדמנויות על-פני ציר הזמן.

בעניינו של נאשם 1 הנסיבה הקשורה למישור הזמן היא מחמירה עוד יותר, וזאת בכל הקשור לפרק הזמן הממושך, של כ-4 שעות, שחלף בין החזרה מהפינוי הראשון ועד ליציאה לפינוי השני. מדובר בפרק זמן בלתי נסבל ממש שבו נמנע נאשם 1 מלצאת לפינוי השני (או להזעיק את מד"א) חרף כך שראה בעינוי את מצבה החמור של המנוחה ושלא קיימת הטבה במצבה, וחרף מספר פניות של נאשם 3 בנדון. כפי שציינתי קודם, עיכוב פינוי המנוחה ששהתה במצבה הקשה בטנדר בשטח, וודאי הסב לה סבל וקושי נוספים ומיותרים (מעבר לתרומה שהייתה לכך למותה), ואף על כך על נאשם 1 לתת את הדין, זאת אף אם לא חפץ בכך.

ב"כ נאשם 1 טענה כי יש לראות בכך שנאשם 1 העלה את המנוחה לרכבו והחל לפנותה משום נסיבה מקלה שכן הדבר מעיד לטעמה על רצונו הטוב והחשיבות שהוא רוחש לחיי אדם. אינני מקבל טענה זו של ב"כ נאשם 1. סבורני שנאשם 1 החל בפינוי הראשון מתוך הבנתו שלו, כי עליו, כמארגן ומנהל המסיבה, האחריות לדאוג לפינוי המנוחה, וודאי משחדל לדאוג לנוכחות של רכב פינוי במקום מבעוד מועד. היינו אין מדובר במבלה מן המניין במסיבה שגילה פרץ של רוח התנדבות. מכל מקום, סבורני שטענה זו משמשת לנאשם 1 כחרב פיפיות שכן הטענה גם מגלמת בתוכה הבנה של נאשם 1 את חומרת מצבה של המנוחה ואת הדחיפות שהייתה לפנותה לבית החולים, מה שצובע את אי השלמת הפינוי הראשון ואת עיכובו הקיצוני של הפינוי השני ממניעים כלכליים ואישיים בצבעים קודרים יותר.

אכן, בצדק טענה ב"כ נאשם 1 כי נאשם 1 לא היה אדיש לאפשרות שהמנוחה תמצא את מותה. על כך ניתן ללמוד מהפינוי השני ובמידה מסוימת אף מיציאתו לפינוי הראשון, מההתייעצויות שערך ביחס למצבה של המנוחה ומהניסיון המסוים שעשה כדי להזעיק אמבולנס באופן פרטי דרך שפיק ואחיו עובר לפינוי השני. ואולם, כזכור, נאשם 1 לא נותן את הדין בגין ביצוע עבירה של המתה מתוך אדישות כי אם מתוך קלות דעת הקשורה לסיכון הבלתי סביר שלקח באופן מודע ביחס לאפשרות שהמנוחה תמצא את מותה כאשר לא נערך מבעוד מועד לטיפול רפואי דחוף ובעיקר לנוכח כך שעייב משך שעות ארוכות את פינוי המנוחה כשהוא מודע למצבה

החמור שהייתה מוטלת במצבה לפניו.

16. לצד כל האמור, אין מקום להתעלם גם מהנסיבות החריגות של האירוע, נסיבות הקשורות לאופן גרימת התוצאה, ואשר גם הן משליכות לטעמי על מתחם העונש ההולם ובסופו של יום על העונש הראוי לנאשמים.

על דרך כלל, מי אשר נותן את הדין בגין גרימת מוות של אחר ביצע מעשה שהוביל להמתת האחר. כך, אדם היורה באחר, אדם הדוקר אחר, אדם המכה אחר או אדם הדורס אחר או מתנגש ברכבו של אחר וגורם למותו. במקרים אלה, מעשה הנאשם הוא שהוביל לפגיעה הפיזית בקרבן ולבסוף למותו. כך, לאורך כל שדרת עבירות ההמתה, לרבות בעבירת גרימת מוות ברשלנות. ענייננו שונה בשני מובנים, הקשורים במידת מה האחד לשני.

הראשון, זה הקשור לכניסה למצב גופני קשה ומסכן חיים של המנוחה. כעולה מהכרעת הדין, בסמוך לשעה 06:00 המנוחה התמוטטה ברחבת הריקודים לאחר ששתתה אלכוהול (עוד קודם הגעתה למסיבה) ולאחר שצרכה סמים (לאחר הגעתה למסיבה) ומיד נצפתה כשהיא במצב קשה, מפרכסת ומדממת מפיה. כל הנוכחים התרשמו שמצבה של המנוחה היה קשה כבר בשלב ראשוני זה באופן שהצריך פינוי דחוף שלה לבית החולים.

להבדיל מהדוגמאות שהובאו לעיל בעניינו של היורה, הדוקר, המכה או הדורס, הנאשמים לא גרמו למצב הגופני הקשה של המנוחה בשלב זה. הרשעת הנאשמים התבססה על כך שאלה לא נערכו מבעוד מועד לטפל במצב שכזה כפי שהיה מצופה מהם ועל כך שנאשם 1 הפסיק את פינויה הראשון של המנוחה והשתתה בפינוי השני שעות ארוכות חרף מודעותו למצבה. בעשותם כן תרמו הנאשמים להחמרת מצבה של המנוחה ולהחשת מותה, ודי בכך כדי לבסס את אחריותם למותה של המנוחה (סעיפים 309(4), 309(5) לחוק העונשין).

השני, זה הקשור לרכיב ההתנהגות של הנאשמים אשר בא לידי ביטוי בעיקר באי עשייה, היינו במחדל. הדבר בולט יותר בעניינו של נאשם 2, שכן בעניינו של נאשם 1 ניתן להסתכל על אי השלמת הפינוי הראשון וההשתתה ביציאה לפינוי השני מצדו גם בצורה שונה, היינו כ"מעשה" אקטיבי של הפסקת הפינוי הראשון, החזרת המנוחה אל שטח המסיבה ועיכוב הפינוי השני.

יחד עם זאת, נראה כי על-פי מבחן הדומיננטיות לבחינת טיבו של רכיב ההתנהגות, התנהלותו הכוללת של נאשם 1 מאופיינת יותר במחדל מאשר בעשייה שכן לקיחת הסיכון הבלתי סביר הקשורה באי הזמנת צוות רפואי ואמבולנס לשטח המסיבה ובאי פינויה של המנוחה לבית החולים משך שעות ארוכות היא מחדלית באופייה.

יש הרואים בהתנהגות שבמחדל כבעלת אשם ואנטי חברתיות מופחתים ביחס להתנהגות שבמעשה. בעניין זה ראו למשל ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.1.2011), פסקה 39 לחוות דעתו של השופט י' עמית וההפניות שם, ספרו של המלומד ב' סג'ורו: "ביקורת דיני העונשין הישראליים", התש"פ-2020, 114 וההפניות שם.

17. עקרון ההלימה המנחה אותנו בענישה מבקש לשמר יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין). עד כה בחנתי את מעשה העבירה בנסיבותיו, היינו את האלמנטים העובדתיים הקשורים בהתנהלות כל אחד מהנאשמים. עתה יש לבחון

את היסוד הנפשי של אלה, המשליך על מידת האשם.

כידוע, אותו מעשה שהוביל לאותה תוצאה יכול להוביל לעונשים שונים. אין דומה מי אשר דרס אחר בכוונה להמיתו למי אשר היה אדיש לאפשרות המתתו או למי אשר היה קל דעת ביחס לכך או רשלי. היקף המודעות בפועל (לרבות ההבחנה בין מודעות ממש או חשד לא מבורר) או בכוח - קרי מחשבה פלילית או רשלנות, ומידת הרצון בהתקיימות התוצאה האסורה - קרי כוונה, אדישות או קלות דעת בעבירות תוצאתיות של מחשבה פלילית, משליכים על מידת האשם והאנטי חברתיות שנלוו למעשה, ובתורם משליכים הם על העונש ההולם.

בעניינו נקבע שלנאשם 2 כלל לא הייתה מחשבה פלילית באשר נקבע שזה היה רשלי (פסקאות 144-148 להכרעת הדין), ואילו בעניינו של נאשם 1 שהורשע בעבירה חמורה יותר, המאשימה סברה מלכתחילה שלו הייתה את הרמה הנמוכה ביותר של מחשבה פלילית, של "קלות דעת", אשר בהתאם להגדרתה (סעיף 20(א)(2)(ב) לחוק העונשין) לא רק שהוא לא התכוון לגרום לתוצאה האסורה אלא אף הייתה לו תקווה להצליח למנוע אותה.

אין בדבריי אלה כדי ללמד על כך שהתנהלותם של הנאשמים לא הייתה חמורה. אם נותר ספק בכך אחזור ואדגיש שכל אחד מהנאשמים ביצע עבירה חמורה שהובילה לתוצאות קשות וטראגיות. דברי הנ"ל נועדו כולם כדי להבהיר הקשר שבין העונש למידת האשם של הנאשמים, ולהסביר הפער בענישה שתוטל עליהם כמפורט להלן.

18. כפי שצינו הצדדים, קיים קושי למצוא דוגמאות בפסיקה בהן ההמתה יוחסה לנאשם בנסיבות דומות לנסיבות המקרה דנן. חרף האמור, אבקש להציג מספר פסיקות, לרבות כאלו שאלהן הפנו ב"כ הצדדים, מהן ניתן ללמוד על הענישה הנוהגת בעבירות הרלוונטיות לעניינו בנסיבות קרובות. הפסיקה תתייחס בעיקרה למקרים בהם נגרם המוות שלא בתאונת דרכים.

יחד עם זאת, כבר עתה אעיר כי בשים לב לחשיבות הערך המוגן ולמידת הפגיעה בו, הענישה הנוהגת בעבירת בה הורשעו הנאשמים, ובוודאי בעבירה בה הורשע נאשם 1, היא על-פי רוב של מאסר בפועל, הגם שטווח הענישה בעבירות אלה הוא רחב כאשר ניתן משקל לחומרת העבירה (גרם מוות ברשלנות או הריגה (כיום המתה בקלות דעת), מספר הקורבנות, מידת ההתרשלות, התרשלות רגעית או נמשכת, אופי הפעילות שבמסגרתה נגרם מותו של הקרבן וחיוניותה, האם מדובר בבעל מקצוע או בבעל זיקה מיוחדת לקרבן וכיוצ"ב נסיבות שמאפיינות את האירוע.

המתה בקלות דעת/הריגה (בקלות דעת):

בע"פ 4512/09 רוסו-לופו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 31.08.2010), אליו הפנתה המאשימה, דחה בית המשפט העליון את ערעור הנאשמים והותיר על כנו עונש של 8 שנות מאסר לנאשמת ועונש של 4 חודשי מאסר בעבודות שירות על הנאשם (ע"פ 6206/09). במקרה זה הורשעה הנאשמת, רופאה מרדימה, בעבירה של הריגה לאחר שנרדמה במהלך ניתוח לתיקון פזילה של ילדה שביצע הנאשם וכיבתה את התראת ה"אלרם" ואילו הנאשם הורשע בעבירה של מעשה פזיזות ורשלנות בכך שלא הקשיב לקול המוניטור בזמן הניתוח ולא שם לב למחדליה של הנאשמת.

סבורני כי אף שהעבירה שבה הורשעה רוסו-לופו דומה לזו שבה הורשע נאשם 1, מדובר בנסיבות חמורות יותר מאלו שבעניינו, וכפי שהבהיר בית המשפט העליון בעניינה: "בניגוד לטענותיה, מעשיה של המערערת אינם אך בגדר

רשלנות או פזיזות. המערערת הייתה מופקדת על חייה של הפעוטה. היא מעלה בפקידה כרופאה והלכה לישון בזמן ניתוח...".

לטעמי חובת זהירות של רופא כלפי מטופל, לא כל שכן פעוט, בזמן ניתוח, היא מוגברת מהחובה שהייתה לנאשם 1 כלפי המנוחה בנסיבות של מארגן מסיבה ומבלה במסיבה, ואף מידת ההפרה של החובה - הירדמות במהלך ניתוח לאחר החדרת חומר מרדים מבלי לעקוב אחר ההתפתחויות, שעלולות להיות קטלניות (בשים לב לטיבו של חומר ההרדמה והשפעתו על פעוט) - היא חמורה יותר מזו של נאשם 1. זו אף זו, הפעוטה לא הייתה במצב רפואי קשה ומסכן חיים במנותק ממחדלה של הנאשמת (כזכור, דובר בניתוח לתיקון פזילה), זאת בשונה מענייננו בו המנוחה נכנסה למצב גופני קשה ומסכן חיים במנותק ממחדלי הנאשמים;

בע"פ 8470/19 **מדינת ישראל נ' בורובסקי** (פורסם בנבו, 25.8.2021) נדחה ערעור הנאשם על הכרעת הדין והתקבל ערעור המאשימה על גזר הדין בעניינו של נאשם שהורשע בעבירה של המתה בקלות דעת ונדון ל-5.5 שנות מאסר. במקרה זה הנאשם הכה למוות את המנוח על רקע ויכוח הקשור בבקשת המנוח לרכוש סמים מהנאשם. הנאשם הכה במכות אגרופ ובעיטה את המנוח, ובהמשך, משהמנוח הלך אחריו, שב והיכה בו במכת אגרופ שהובילה להתמוטטותו. הנאשם ניסה להעיר את המנוח ומשהגיעו אנשים נוספים למקום עזב את הזירה. כאמור הערעור על ההרשעה נדחה והערעור על קולת העונש התקבל באופן שהוטל על הנאשם עונש של 7 שנות מאסר. בית המשפט העליון הבהיר כי העונש שהוטל אינו משקף את רמת האשם של הנאשם כשבעניין זה נערכה הבחנה בין "המתה בקלות דעת בתאונה" להמתה שמקורה בהפעלת אלימות ממשית ומכוונת כלפי המנוח (פסקה 23);

בע"פ 2167/12 **פלונית נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 17.03.2013) קיבל בית המשפט העליון את ערעורה של נאשמת שהורשעה בהריגת בעלה וקיצר את עונשה ל-7.5 שנות מאסר חלף 10 שנות מאסר שהשית עליה בית המשפט המחוזי. במקרה זה נטלה האישה אקדח וירתה בבעלה על רקע מערכת יחסים אלימה מצד הבעל כלפי הנאשמת. בית המשפט העליון ציין כאחד הנימוקים להקלה את העובדה שהנאשמת קראה לעזרה מיד לאחר שירתה במנוח, מה שמעיד על רמת מחשבה פלילית נמוכה של קלות דעת;

בע"פ 9680/04 **אוחנה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.02.2005) קיבל בית המשפט העליון את ערעורה של נאשמת שהורשעה בעבירה של הריגה מתוך קלות דעת והעמידו על 7 שנות מאסר תחת 9 שנות מאסר שנגזרו עליה בבית המשפט המחוזי. במקרה זה אחזה הנאשמת בסכין במהלך ויכוח בינה לבין בעלה המנוח בכוונה תמימה להחזירה למגירת הסכינים. המנוח ביקש מהנאשמת את הסכין ומשזו סירבה ניסה לחלץ אותה בכח מידה ותוך כדי המאבק ביניהם ננעצה הסכין בצווארו של המנוח. הנאשמת צעקה לעזרה וניסתה לעצור את הדם שקלח מצווארו של המנוח;

בע"פ 10715/08 **ישראל אשר ולס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.09.2009) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בהריגה של בנו הפעוט והותיר על כנו (בדעת רוב) עונש של 6 שנות מאסר. במקרה זה טלטל הנאשם את בנו הפעוט בחוזקה, שמת אותו מידי וכתוצאה מכך נחבט ראשו של התינוק בעוצמה בקיר. בית המשפט קיבל את קביעת בית המשפט המחוזי לפיו היסוד הנפשי שנלווה למעשים היה של "קלות דעת" (פסקה 41);

בע"פ 7222/19 אלגרגאוי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.10.2021) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם על הרשעתו בעבירת הריגה (שהומרה לעבירה של המתה בקלות דעת) וקיבל את ערעורו על העונש שהוטל עליו כך שזה הועמד על 5 שנות מאסר תחת 6 שנות מאסר שהוטלו עליו בערכאה הדיונית. במראה זה חצה הנאשם צומת ברמזור אדום, התנגש ברכבו של המנוח וכתוצאה מכך זה נהרג;

בע"פ 4752/08 שולמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 06.04.2009) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של הריגה מתוך קלות דעת הן על הכרעת הדין והן על חומרת העונש, והותיר על כנו עונש של 5 שנות מאסר. במקרה זה, במהלך דין ודברים בין הנאשם לשכנו המנוח עמו היה מסוכסך, הרים המנוח מוט ברזל ואיים על הנאשם. הנאשם שלף את אקדחו וכוונו לעבר המנוח שהניח את מוט הברזל על הרצפה. לאחר שהמנוח התקדם לעבר הנאשם התחולל מאבק ביניהם שהסתיים בפליטת כדור שפגע בחזהו של המנוח וגרם למותו;

בע"פ 3585/13 מדינת ישראל נ' הררי (פורסם בנבו, 26.4.2015) נתקבל ערעור המדינה על קולת העונש בעניינו של נאשם שהורשע בעבירת הריגה ותחת עונש של 48 חודשים הוטל על הנאשם עונש של 4 שנות מאסר ו-8 חודשים. במקרה זה הנאשם הצטרף לעימות שהתפתח בין שניים אחרים בניסיון להרגיע את הרוחות, כשבהמשך המנוח התערב בעימות ובין הנוכחים הוחלפו האשמות וקללות. או אז הכה המנוח את הנאשם והשניים החלו דוחפים זה את זה, כשתוך כדי כך דקר הנאשם את המנוח בבטנו באמצעות סכין שהגיעה לידי במהלך הקטטה, דקירה אחת בעומק של כ-7 ס"מ. מיד לאחר הדקירה ברח המנוח מהמקום ובהמשך הובהל לבית החולים, שם נפטר כשלושה שבועות לאחר אירוע הדקירה. בית המשפט העליון הבהיר שמותו של המנוח נגרם הן כתוצאה מכשל רב מערכתי כתוצאה מהדקירה והן מזיהום שהתפתח בשלב מאוחר יותר בבית החולים, וכי לא נפל דופי בגזר הדין של הערכאה הדיונית משמצאה להתחשב לקולה בנתון זה;

בע"פ 1094/07 דדון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.7.2008) נדחה ערעור המדינה על קולת העונש (למעט לעניין היקף ימי המעצר שנוכו) בעניינו של נאשם שהורשע בעבירת הריגה ונדון ל-4.5 שנות מאסר. במקרה זה הנאשם התקוטט עם המנוח ובמהלך הקטטה שלף סכין מטבח שנשא עימו, דקר את המנוח בצד שמאל של בטנו, ונמלט מהמקום. הדקירה גרמה לפצע ולפגיעה בכלי דם באופן שהצריך קבלת טיפול רפואי בבית החולים שם אושפז המנוח ונותר. בחלוף 9 ימים נפטר המנוח, עקב זיהום שהתפתח כתוצאה מאותה דקירה;

בע"פ 1713/95 פרידמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.3.1996) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בהריגה והותיר על כנו עונש של 3 שנות מאסר. במקרה זה דקר הנאשם את אשתו בסכין שזו החזיקה בידה לאחר שניסתה לדקור אותו. הנאשם הותיר את אשתו, שסירבה לקבל סיוע ממנו, מתבוססת בדמה ולא הזעיק עזרה רפואית עד אשר זו איבדה את חייה מאיבוד דם;

בת.פ 27212-01-21 מדינת ישראל נ' אריה שיף (פורסם בנבו, 9.11.2021), אליו הפנתה ב"כ נאשם 1, נדון עניינו של מי אשר ירה למוות במנוח אשר ביקש לגנוב את רכבו ואשר נדון לעונש מאסר של 9 חודשים לריצוי בעבודות שירות.

דא עקא, שבמקרה זה נקבע, בהסכמת המאשימה, שהנאשם ביצע את העבירה בנסיבות של קרבה לסייג הגנת בית

מגורים, קרבה אותה מצא בית המשפט כקרבה של ממש וכצמודה לסייג, ולכן הגדיר מקרה זה כחריג המצדיק ענישה חריגה. על האמור הוסיף בית המשפט את גילו המתקדם (71 שנים) ואת תרומתו החריגה של הנאשם לחברה.

גרימת מוות ברשלנות:

ברע"פ 9188/06 עדינ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 5.7.2010) נתקבלה רשות ערעור והערעור נדון לגופו ובמסגרתו נדחה ערעורם של הנאשמים על הרשעתם ועל העונש שנגזר עליהם.

הנאשמים היו **בעליהם של אולם שמחות**, המוכר כ"אולם ורסאי", בעת שהתרחש בו אסון כבד של קריסת רצפת האולם במהלך חגיגה רבת משתתפים. כתוצאה מקריסת הרצפה נהרגו 23 אנשים ונפצעו 356 אחרים. הנאשמים הורשעו בבית משפט השלום בעבירות של גרימת מוות ברשלנות וחבלה ברשלנות, ונגזרו עליהם 30 חודשי מאסר בפועל ומאסר על-תנאי. בית המשפט המחוזי דחה את הערעורים על ההרשעה והעונשים.

בית המשפט העליון קבע כי על הנאשמים הייתה מוטלת חובת זהירות, מושגית וקונקרטית, כלפי באי האולם. כבעלי האולם, כך נקבע, הייתה מוטלת עליהם חובה לדאוג לבטיחותם של המוזמנים אליו, וכך במיוחד משהאולם משמש להם לעיסוקם ומוזמנים אליו אלפי חוגגים. רשות הערעור שהגישו שני הנאשמים נדחתה כאמור, וכך גם בקשה לדיון נוסף שהוגשה (דנ"פ 5496/10 עדינ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 16.2.2011]).

במסגרת אותו אסון נדון גם עניינם של **המהנדסים**.

ברע"פ 9815/07 **רון' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 26.11.2008) דחה בית המשפט העליון את ערעור המאשימה על קולת העונש ודחה את ערעורם של ארבעת הנאשמים, מהנדסים שהיו מעורבים בבניית אולמי ורסאי שרצפתו קרסה וכתוצאה מכך נספו 23 חוגגים ונפצעו 356 אחרים. בית המשפט המחוזי הרשיע את ארבעת הנאשמים בעבירות של גרימת מוות ברשלנות וחבלה ברשלנות. נאשם 1 שהגה את השיטה ליציקת תקרות המכונה "פל-קל" והיה בעל השליטה זוכה מעבירות של הריגה, חבלה חמורה ופציעה שיוחסו לו (ע"פ 9869/07) ויוחסו לו עבירות של גרימת מוות ברשלנות וחבלה ברשלנות והוא נדון ל-5 שנות מאסר. על נאשם 2 (ע"פ 9890/07) נגזרו 6 חודשי מאסר ועל נאשמים 3 ו-4 (ע"פ 9894/07, 9815/07) נגזרו 22 חודשי מאסר.

אכן, במקרה זה תוצאת העבירות הייתה חמורה באופן משמעותי מבענייננו, ואולם יש להדגיש גם שבית המשפט העליון התחשב בחלוקי הזמן מאז מעשי הרשלנות (מעל לעשרים שנים) ומאז קרות האסון (שבע שנים), בגילו המתקדם של הנאשם המרכזי ובהתרשלות הרשויות שלא בדקו מבנים שנבנו באותה שיטה (פסקאות 116-18);

ברע"פ 8646/20 **מדר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 30.12.2020) דחה בית המשפט העליון בקשה לרשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של גרימת מוות ברשלנות וחבלה ברשלנות.

הנאשם שימש כמהנדס קונסטרוקציה ונתן אישור לגופי תאורה באולם אירועים לרבות גוף תאורה לא תקני שהותקן במקום ואשר קרס וגרם למותה של אחת המשתתפות באירוע. בית המשפט העליון הותיר על כנו עונש של 10 חודשי מאסר בפועל;

בע"פ (מחוזי-ב"ש) 7059/02 **מדינת ישראל נ' בנדר** (פורסם בנבו, 20.6.2005) (להלן: "עניין בנדר"), אליו הפנתה ב"כ נאשם 1, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורם של הנאשמים באסון פסטיבל ערד וקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש באופן חלקי בכך שהגדיל את גובה הקנס שהוטל על נאשם 2. נאשמים 1 ו-2 הורשעו בעבירה של גרימת מוות ברשלנות (נאשם 2 הורשע בנוסף בעבירה של שיבוש הליכי משפט) ובית המשפט הותיר על כנם עונשים של 9 חודשי מאסר שהוטלו על נאשם 1 ושנת מאסר שהוטלה על נאשם 2. במקרה זה נמצאו הנאשמים אחראים למותם של שלושה נערים באסון פסטיבל ערד לאחר שנאשם 1 ששימש כמפיק האירוע לא הבטיח את קיומם של אמצעי ביטחון ולא דאג לעקוב אחר קצב מכירת הכרטיסים ונאשם 2 ששימש כאחראי על הפצת הכרטיסים לאירוע ומכר כרטיסים מעבר לכמות שאושרה;

בע"פ (מחוזי-ת"א) 71198/00 **בר אילן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.10.2001) (להלן: "עניין בר אילן"), אליו הפנתה ב"כ נאשם 1, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורם של נאשמים שהורשעו במחדלים של אסון המכביה בו מצאו את מותם 4 ספורטאים ונפגעו 69 נוספים בקריסת גשר עליו צעדו הספורטאים והותיר על כנם עונשים של 21 חודשי מאסר שהוטל על נאשם 1, 15 חודשי מאסר שהוטלו על נאשמים 2-3 ו-9 חודשי מאסר שהוטלו על נאשם 4. הנאשמים הורשעו בגרימת מותם ברשלנות של 4 אנשים ובגרימת חבלה ברשלנות ל-69 אנשים (נאשמים 2-3 הורשעו בנוסף בעבירה של ביצוע עבודות הנדסה בנאיות בניגוד לחוק רישום קבלנים);

בע"פ (מחוזי-י-ם) 12107-09-18 **ורשבסקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 6.1.2019), אליו הפנה ב"כ נאשם 2, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המאשימה על קולת העונש ודחה את ערעורם של הנאשמים. בית המשפט המחוזי העמיד את עונשו של נאשם 5 על 9 חודשי מאסר חלף 400 שעות של"צ ואת עונשו של נאשם 6 ל-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות חלף 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות (לאחר שהגיע להסדר עם המאשימה בשלב הערעור). במקרה זה נדון עניינם של נאשמים שנמצאו אחראים יחד עם נאשמים אחרים בקריסת מבנה לצידוד תאורה ברחבת הטקסים בהר הרצל במהלך חזרה של חיילי צה"ל לקראת טקס הדלקת המשואות בערב יום העצמאות. כתוצאה מקריסת המבנה נהרגה קצינה ונפגעו שני חיילים נוספים. בית המשפט נתן משקל למצבו הפיזי-נפשי החריג של הנאשם המרכזי, לגילו המתקדם (היה כבן 70), לכך שבמסגרת הסדרי טיעון נדון הנאשם הנוסף לעונש של עבודות שירות ולכך שערכאת הערעור אינה נוטה למצות את הדין;

בע"פ (מחוזי-מרכז) 64133-06-17 **משה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.11.2018) נדון עניינו של נאשם שהורשע בבית משפט השלום בעבירה של גרימת מוות ברשלנות ונידון לארבעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ערעורו על הכרעת הדין נדחה בעוד שערעורו על העונש התקבל, תוך הסכמה מסוימת של המאשימה, כך שנקבע שעליו לרצות שלושה חודשי מאסר. במקרה זה נגרם מותו של עובד ניקיון שעבד באתר בניה לאחר שנפל דרך פיר לא מגודר בקומה הרביעית לרצפת הבנין. אחריות הנאשם נבעה מכך שזה, כמי שהיה מבצע הבניה, התרשל בכך שלא דאג שעבודות הבניה תבוצענה בפיקוח מנהל עבודה ואיפשר עבודה לא בטוחה באזור הפיר.

יצוין, כי במקרה זה נתן בית המשפט המחוזי משקל לשיהוי בהגשת כתב האישום (4 שנים), למידת מעורבותם של נאשמים נוספים והעונשים שהושמו עליהם (מאסר בעבודות שירות), לתסקיר החיובי של שירות המבחן, להתנדבות ביחדת חילוץ משך שנים ארוכות ותרומה למדינה ולהסכמת המדינה להקלה מסוימת בעונשו.

לצד פסיקה זו ראוי לציין שבעבירות של גרימת מוות ברשלנות בתאונות דרכים, נקבע שככלל, העונש הראוי הוא של מאסר בפועל ממש. בעניין זה ראו למשל ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.11.2009), פסקה 6.

19. לא מצאתי לחרוג ממתחמי העונש ההולם אותם קבעתי בעניינם של שני הנאשמים.

בעניינו של נאשם 1 מצאתי לתת משקל בגדרי המתחם לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות; לכך שניהל אורח חיים נורמטיבי ויציב עד לביצוע העבירה ואף התנדב בעבודה עם ילדים; לכך שהוא נעדר עבר פלילי; לזמן שחלף מאז ביצוע העבירה ולהתמודדותו הארוכה עם ביצוע העבירה והשלכותיה; לפגיעה בחירות שחוזה עד עתה; להשלכות של עונש מאסר ראשון על חייו ועל משפחתו; ולהתרשמות שירות המבחן לפיה אין מדובר באדם פוגעני, כי הוא מכיר בערך החיים, מתנהל באופן נורמטיבי ומגלה תובנה לחומרת מעשיו ולכך שהיה עליו לפעול באופן שונה; אך גם להתרשמות שקיים פער בין תפקודו החיובי למעורבותו בתכנון והוצאה לפועל של המסיבה, לקושי להסביר לעומק את הנסיבות שהביאו אותו להיות מעורב בתכנון וניהול המסיבה, לקושי לבחון לעומק את דפוסי המכשילים ולנטייה להציג אינפורמציה מטשטשת ביחס למציאות חייו בפועל.

אף **בעניינו של נאשם 2** מצאתי לתת משקל בגדרי המתחם לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות; למצבו הכלכלי והרפואי, לרבות בשל הפגיעה אותה עבר לאחרונה בידיו, לזמן שחלף מאז ביצוע העבירה ולהתמודדותו הארוכה עם ביצוע העבירה והשלכותיה; לפגיעה בחירות שחוזה עד עתה; להשלכות של העונש על חייו ועל משפחתו ולהתרשמות שירות המבחן כי לקח אחריות על התנהלותו, כי אין מדובר באדם פוגעני והתנהלותו אינה מאופיינת בדפוסים אלימים קבועים, לכך שהוא מכיר בערך החיים, מגלה אמפטיה ומכיר בחומרת התנהגותו ומתבייש בה; לשינוי שביצע בחייו במישורים שונים לרבות התנתקותו מעולם מסיבות הטבע; אך גם להתרשמות שהנאשם פעל כפי שפעל באירוע לנוכח קשיים רגשיים וקשיי יציבות תפקודית והתנהלות שולית שהייתה ממוקדת בצרכיו, בריגוש ובשייכות.

באשר לעברו הפלילי של נאשם 2, הרי שזה כולל 10 הרשעות קודמות בעיקר בעבירות סמים ורכוש אלא שכולן התיישנו למעט ההרשעה האחרונה משנת 2018. מצאתי לתת להרשעה זו משקל הגם שמתייחסת היא לעבירה שנעברה בשנת 2014 לנוכח כך שזו מתייחסת לעבירה של ניהול עסק ללא רישיון ולדברי הנאשם עצמו (בפני שירות המבחן) ובא כוחו (לפני), נעברה אף היא בהקשר של עריכת מסיבת טבע ובגינה נדון למאסר מותנה ועונשים נלווים. נראה אפוא כי הרשעה זו שבה הורשע נאשם 2 זמן לא רב קודם למסיבה שארגן שלא כדין בעניינו, והעונש שהוטל עליו, לא הותירו עליו רושם ולא הרתיעו אותו מלשוב ולסכן את הציבור באמצעות ארגון מסיבת טבע שלא כדין. נתון זה מצדיק מתן ביטוי לשיקול הרתעת נאשם 2 בגזר דינו.

הנאשמים בחרו לנהל הליך הוכחות ואין לזקוף זאת לחובתם, ולטעמי גם לא נכון יהיה לומר שהם "הקשו על ההליך" כטענת המאשימה, באשר לכל נאשם הזכות להימנע מהפללה עצמית, בין אם בשלב החקירה ובין אם בשלב המשפט, אף אם יישום הזכות לא מקדם את ההליך וחקר האמת. ואולם, נאשם העומד על זכותו זו לא יהיה זכאי להקלה לה זוכים נאשמים שהודו, לקחו אחריות וחסכו זמן שיפוטי (ראו סעיפים 40א(4) ו-6) לחוק

העונשין).

20. לא מצאתי לקבל את טענת ב"כ נאשם 1 ביחס לאכיפה בררנית שהופעלה כלפיו לנוכח כך שלא הוגשו כתבי אישום נגד מעורבים נוספים באירוע (מעבר לנאשמים 2-3). כפי שקבעתי בהכרעת הדין, אין להשוות בין הנאשמים שהיו היוזמים, המתכננים והמנהלים בפועל של המסיבה, לבין מעורבים אחרים שמילאו תפקיד כזה או אחר במסיבה או שבילו במסיבה ואשר לא חלה עליהם חובת הזהירות כפי שזו חלה על הנאשמים. הדבר מקבל משנה תוקף דווקא בעניינו של נאשם 1 לנוכח התנהלותו לאורך המסיבה כולה בכל הקשור לפינויה או יותר נכון לאי פינויה של המנוחה לקבלת טיפול רפואי דחוף לו היא נזקקה, ואשר נמנע ממנה בשל החלטותיו של נאשם 1.

ב"כ נאשם 1 התייחסה ברפרוף גם להפליית נאשם 1 ביחס למארגני מסיבות אחרים שלא הועמדו לדין בנסיבות דומות, ואולם טענתה זו נטענה בעלמא וללא כל תשתית ראייתית שניתן להתייחס אליה.

21. ב"כ נאשם 1 טענה כי יש לתת משקל לכך שמדובר במקרה תקדימי ולכך שנאשם 1 לא יכול היה לצפות מה תהיינה התוצאות העונשיות במקרה תקדימי שכזה. כן הוסיפה כי נסיבות ביצוע העבירה אינן משקפות תופעה שהיא בבחינת "מכת מדינה" המצדיקה מתן משקל להרתעת הרבים.

אכן, נסיבות ביצוע עבירות ההמתה שעברו הנאשמים הן חריגות.

ייחוס אחריות בפלילים למארגני ולמנהלי מסיבה למותה של מי אשר בילתה באותה מסיבה והתמוטטה בעקבות שימוש שלה בחומרים משני תודעה, על רקע מחדלם לדאוג מבעוד מועד לנוכחות של צוות רפואי ורכב פינוי כמו גם לפינוי עצמו לאחר ההתמוטטות (בעניינו של נאשם 1) הוא חריג ואולי ראשוני. לא הוצגה בפני פסיקה על-ידי מי מהצדדים בעבירות המתה בנסיבות דומות. הצדדים אף הצהירו שלא קיימת פסיקה שכזו ואף בבדיקה שלי לא נמצא פסיקה בנסיבות דומות. נתון זה יכול לשמש במובן מסוים כנסיבה לקולה. בעניין זה ראו ע"פ 9647/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 3.1.2013), פסקה 39 לחוות דעתה של השופטת ארבל וכן **עניין בנדר**, פסקה 4 לחוות דעתו של השופט הנדל.

לצד זאת, חריגות זו של הנסיבות לא מאיינת את האפשרות להטיל את האחריות מקום בו יסודות העבירות הוכחו, ואין בה משום אזהרה למפרע שכן הגדרת היסוד העובדתי של עבירות ההמתה בענייננו, הן לפי סעיף 301 לחוק העונשין (הגורם למותו של אדם בקלות דעת...) והן לפי סעיף 304 לחוק העונשין (הגורם ברשלנות למותו של אדם...), היא רחבה והליך הגרימה יכול להיעשות במעשה או במחדל ובנסיבות שונות ובלתי מוגדרות מראש.

22. בהקשר זה, מצאתי לדחות את טענתה הנוספת של ב"כ נאשם 1 על אודות כך שזהו לא המקרה המתאים לתת משקל לשיקולי ההרתעה. אכן, למרבה המזל, מותם של מבלים במסיבות טבע שהתמוטטו עקב שימוש בחומרי משני תודעה ולא פונו לטיפול רפואי דחוף, טרם הפך מכת מדינה. חרף האמור, סבורני כי בנסיבות ענייננו יש חשיבות במתן ביטוי גם לשיקול הרתעת הרבים.

דבריו הנוקבים הנ"ל של ראש הממשלה ושר הביטחון רבין בנאום שנשא לפני 30 שנה בדיוק טרם הופנמו לצערנו. תרבות ה"סמוך" ובשמה המלא "יהיה בסדר" עודנה מפעפעת ופוגעת בנו במקומות ובהקשרים שונים. כך בתאונות עבודה, וכך בכביש ולצערנו כך גם באירועים ציבוריים ופרטיים ובמסיבות, שמסתיימות "לא בסדר". שמסתיימות בתוצאות טראגיות. כך גם הסתיימה לצערנו המסיבה שבה ביקשה המנוחה לבלות.

הנאשמים שארגנו מסיבה המונית מבלי לקבל היתרים ורישיונות, ואשר לא דאגו לצוות רפואי ואמבולנס חשבו ש"יהיה בסדר". נאשם 1 שהפסיק את פינויה של המנוחה ועיכב אותו בהמשך משך שעות חשב ש"יהיה בסדר".

חוסר סדר וחוסר משמעת, מקצועיות שאיננה, ובטלנות שישנה. אווירת ה"חפיף". בדיוק כפי שתואר בדבריו של רבין.

כדי להילחם ב"תרבות" קלוקלת זו נדרשת ענישה קשה ומוחשית. נדרשת ענישה שתרתיע. אין בחריגות של נסיבות גרימת המוות במקרה זה כדי לשלול הצורך בהרתעה שכן מהעדויות הרבות שנשמעו בתיק התופעה של מסיבות טבע המוניות שנערכות שלא כדין בהם מבליים רבים "נזרקים" או "מתפלפים" עקב שימוש בחומרים משני תודעה היא תופעה רווחת.

הוזה אומר, הסיכון הקיים לציבור הוא משמעותי והפיתוי של מארגני המסיבות המבקשים לא פעם לארגן "מסיבת מחתרת", ללא קבלת רישיונות והיתרים מהרשויות ומבלי לדאוג לכל אמצעי הבטיחות הנדרשים הוא ממשי. לכן יש להרתיע מארגני מסיבות להיערך בהתאם, בראש ובראשונה בהקשר הבטיחותי-רפואי, אף אם הדבר מצריך משאבים של כסף, לוגיסטיקה וזמן.

חשוב להבהיר, קיום מסיבות הוא דבר חיובי ונדרש בחברה שוחרת חיים. אך כדי ליהנות במסיבות ולשמור על החיים יש לקיימן בהתאם לדין ולכללים ועל מי שיבקש "לקצר תהליכים" ו"לחסוך עלויות" לדעת שיהיה הוא צפוי לענישה מחמירה.

ההבחנה בין הנאשמים

23. בהכרעת הדין קבעתי כי הנאשמים היו שותפים בתכנון, בארגון, בהקמה ובהפעלה של מסיבת הטבע כשהם מחלקים ביניהם את תחומי האחריות ואף היו אמורים לחלוק ביניהם את הרווחים ממנה. על בסיס האמור מצאתי את שני הנאשמים אחראים למותה של המנוחה, להבדיל מנאשם 3, שלא היה ממארגני המסיבה ומנהליה, ואשר זוכה.

לנוכח האמור, היה מצופה שעונשם של הנאשמים יהיה זהה או למצער דומה, וודאי כאשר נאשם 1 נעדר עבר פלילי להבדיל מנאשם 2, ולא היא.

בענייננו יש מקום לערוך הבחנה בעונש בין שני הנאשמים ולהשית על נאשם 1 עונש חמור משמעותית מהעונש שיש להשית על נאשם 2. זאת, על רקע חלקם השונה של הנאשמים במישור הפיזי להתגבשות התוצאה הקשה, על רקע ההבדל ביסוד הנפשי של כל אחד מהנאשמים וכנגזר מכך על רקע חומרת העבירה שבה הורשע כל אחד מהנאשמים.

בעניינו של נאשם 2 קבעתי בהכרעת הדין (פסקה 144) שלא הוכח מעבר לספק הסביר כי זה היה מודע בזמן אמת לכך שהפינוי הראשון לא הושלם, לכך שהמנוחה נותרה בשטח המסיבה במשך שעות מבלי לקבל טיפול רפואי מאיש מקצוע מיומן ובעל אמצעים ולכך שבכל הזמן הזה לא חל שינוי במצבה הרפואי. זאת, להבדיל מנאשם 1 אשר לא רק היה מודע לכל אלה אלא גם גרם והוביל לכל אלה עת החליט להפסיק הפינוי הראשון, להחזיר המנוחה לשטח המסיבה ולעכב את פינויה במשך שעות כשמוך עיניו ממש לא נצפתה הטבה במצבה הרפואי.

מידת האחריות ומידת האשם של נאשם 2 הן פחותות אפוא משל נאשם 1 ונובעות הן "אך" מכך שהתרשל בכך שלא דאג להימצאות צוות רפואי ואמבולנס במתחם המסיבה ובכך נמנע מהמנוחה קבלת טיפול רפואי מהיר ופינוי מהיר (תוך השגחה רפואית) שיכול היה לשפר את מצבה ולמנוע את התוצאה הטרגית. בשל כך הורשע נאשם 2 "אך" בעבירה של גרימת מוות ברשלנות ולא בעבירה של המתה בקלות דעת שבה הורשע נאשם 1.

ההבדל בחומרת העבירה שבה הורשע כל נאשם מצדיק ככלל גם הבדל בענישה. לא למותר לזכור בהקשר זה כי העונש המקסימאלי לצדה של העבירה בה הורשע נאשם 1 גבוה פי ארבעה מהעונש המקסימאלי הקבוע לעבירה שבה הורשע נאשם 2, ונדמה כי הבדל זה גם עמד ביסוד הפער בעונשים להם עתרה המאשימה ביחס לכל נאשם. בעניין זה הדגיש בית המשפט העליון בע"פ 1828/14 דאן נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.6.2019), פסקה 21 לחוות הדעת של המשנה לנשיאה, השופט ח' מלצר, תוך התייחסות לרפורמה בעבירות ההמתה, כי:

"קיומן של עבירות המתה שונות נדרש כדי לשקף באופן ראוי יותר את אחריות הנאשם מבחינת טיב וחומרת מעשיו ומידת אשמתו. עבירות המתה שונות נדרשות גם כדי שהחומרה המשתנה של העבירות תהווה את העונש שמוטל על עובר העבירה".

24. באשר לרכיב הפיצוי סבורני כי יש לתת משקל למידת הנזק ולעוצמת הפגיעה שנגרמה למנוחה ולמשפחתה כפי שעלה מדברי אמה של המנוחה ומתסקיר נפגע העבירה.

לעניין תכלית הפיצוי בהליך הפלילי ראו, בין היתר, ע"פ 764/21 מדינת ישראל נ' אבו לבן (פורסם בנבו, 21.4.2021), פסקה 23:

"מטרת הפיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין אינה מתן פיצוי מלא לנזקם של נפגעי עבירה, כי אם כאמור מתן סעד שהוא בגדר עזרה ראשונה. פסיקת פיצוי לפי סעיף זה לא נועדה למצות את הנזק הכולל שנגרם לנפגע העבירה, לו עומדת הזכות להגיש תביעה אזרחית בגין מלוא נזקיו. הפיצוי בהליך הפלילי נבדל במובן זה מן הפיצוי בהליך הנזיקי, בכך שהפיצוי בהליך הפלילי אינו מחייב הוכחת נזק מדויק - אך מאידך, הוא מתוחם יותר".

אבקש להעיר, כי גם באשר לרכיבה הפיצוי מצאתי לערוך הבחנה בין הנאשמים בהתאם למידת אחריותם. אציין עוד, כי נכון היה לטעמי להשית על שני הנאשמים גם עונש של קנס, וזאת בין היתר לנוכח המניע הכספי שעמד בבסיס התנהלותם. אם לא מצאתי בסופו של יום להטיל גם רכיב עונשי זה הרי שהדבר נובע מכך שהמאשימה, במודע ובכוונת מכוון, לא עתרה לרכיב זה (ראו עמ' 707 ש' 17 לפרוט' מיום 15.8.2022) וככלל בית המשפט לא ישים עצמו יותר קטגור מקטגור.

25. טרם חתימה אבקש לחזור למנוחה. טוהר דוד זכרה לברכה. מהעדויות השונות ומתסקיר נפגע העבירה שהוגש עולה שטוהר הייתה בת ואחות אהובה, ברוכת כישרונות, בעלת שמחת חיים ושאיפות לתרום לחברה, בין היתר כקצינה בצבא הגנה לישראל.

כמה קשה לקבל שטוהר שרק ביקשה לצאת ולבלות עם חברה סיימה את חייה סתם כך ובטרם עת.

הלב יוצא אל הוריה של טוהר, ואל כל משפחתה, וקצרה ידו של המשפט הפלילי מלהעלים את הכאב. כולי תקווה שלפחות בסיומו של משפט זה תמצא משפחתה של טוהר נחמה פורתא.

26. לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1:

א. 5 שנות מאסר בניכוי ימי המעצר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרור הנאשם ממאסרו, שלא יעבור עבירת המתה.

ג. פיצוי כספי בסך של 100,000 ש"ח לטובת הורי המנוחה.

הפיצוי ישולם בתוך שנה מהיום.

נאשם 2

א. שנת מאסר וחצי בניכוי ימי המעצר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרור הנאשם ממאסרו, שלא יעבור עבירת המתה.

ג. פיצוי כספי בסך של 30,000 ש"ח לטובת הורי המנוחה. הפיצוי ישולם בתוך שנה מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים.

עמוד 25

ניתן היום, י"ט אלול תשפ"ב, 15 ספטמבר 2022, במעמד
הצדדים.